

RIJKSRECHERCHE

Zaaksnummer: 20080008

**Deelonderzoek
07**

Rijksrecherche

VOORBLAD

Proces-verbaalnummer : 20080008

Contactpersoon :
Telefoon :

[REDACTED]

Omschrijving: : Deelonderzoek 07 met betrekking tot het verkrijgen van schriftelijke bescheiden en/of digitale bestanden van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Verdachte(n) : n.v.t.

Zaak/ zaken : n.v.t.

Beslag? : Neen

Sluitingsdatum : 17 januari 2009

Datum binnenkomst parket :

Ruimte voor barcode.

INHOUDSOPGAVE

DEELDOSSIER 07

VOORBLAD		Pag.
1	Inhoudsopgave	1
2	Leeswijzer	2
3	Relaas proces-verbaal	4

GETUIGE

3	Een proces-verbaal van verhoor [REDACTED]	Documentnummer 0804181215.G01	10
---	---	----------------------------------	----

BIJLAGEN

4	Bewijs van ontvangst		
5	Emailbericht d.d. 25 maart 2008 (geen declaraties van [REDACTED])	0803120000DOC 0803251052DOC	15 16
6	Emailbericht d.d. 02 april 2008 (geen declaraties)		
7	Emailbericht d.d. 02 april 2008 (back-ups 3 jaar bewaren)	0804021030DOC	19
8	Emailbericht d.d. 21 april 2004 (geen emailverkeer meer)	0804021713DOC	20
9	Emailbericht d.d. 25 april 2008 (geen emailverkeer [REDACTED])	0804211337DOC	21
10	Brief aan Secretaris-generaal [REDACTED]	0804251621DOC	23
11	Antwoordbrief van Secretaris-generaal [REDACTED]	0805230000DOC 0806170000DOC	24 26

Rijksrecherche

LEESWIJZER

OPS – dossiernummer :
Proces-verbaalnummer : 20080008
Documentcode :
Onderzoek : BOOMKRUIPER

Betreft: : Beschrijving van de wijze, waarop het procesdossier is geordend, en welke nummering en codering zijn toegepast op de documenten, die zich in het procesdossier bevinden.

Parketnummer :
RC-nummer :

Verbalisant :
werkzaam bij de Rijksrecherche.

PROCES - VERBAAL

Ik, verbalisant, verklaar het volgende:

Opbouw van het procesdossier:

Het procesdossier bestaat uit verschillende processen-verbaal, onder te verdelen in:

- een relaas proces-verbaal;
- documenten behorende bij het relaas proces-verbaal;
- 12 processen-verbaal betreffende deelonderzoeken;
- documenten behorende bij de deelonderzoeken.

Nummering en codering van processen-verbaal:

Ieder opgemaakt proces-verbaal wordt voorzien van een unieke nummering en codering.

Deze nummering is opgebouwd uit het jaar, maand, dag, (4-cijferig) tijdstip en . ('n punt), gevolgd door de codering. De codering heeft te maken met de aard van het document: **JJ MM DD TIJD.**, gevolgd door de documentcode.

Voorbeeld: 02 06 24 1000. AMB. Dit betekent dat de start van de activiteit heeft plaatsgevonden op 24 juni 2002 om 10.00 uur én het betreft een ambtshandeling.

De navolgende coderingen worden gebruikt voor de betreffende processen-verbaal:

AMB : Ambtshandeling
DOC : Document

De codering voor de verdachte(n) is de letter **V**; voor de verdachte rechtspersoon de letters **VR**, en voor de getuige(n) de letter **G**, gevolgd door een tweecijferig volgnummer.

Voorbeeld: Verdachte J. Groen = code V01

Voorbeeld: Verdachte Rechtspersoon Groen BV = code VR01

Voorbeeld: Getuige Groen = code G01

Om suggestieve beeldvorming te voorkomen is er in het relaas proces-verbaal voor gekozen om de genoemde verklaringen niet of nauwelijks samen te vatten. Telkens wordt verwezen naar de bijgevoegde verklaring, die voor de juiste beeldvorming geheel gelezen dient te worden.

Ik heb hiervan op ambtseed opgemaakt dit proces-verbaal, dat ik sloot en ondertekende te Den Haag op zaterdag 17 januari 2009.

De verballisant,

Rijksrecherche

PROCES-VERBAAL VAN DEELONDERZOEK 07

Dossienummer: 07
Onderzoek: BOOMKRUIPER

PV-nummer: 20080008

Betreft: Deelonderzoek met betrekking tot het verkrijgen van schriftelijke bescheiden en/of digitale bestanden van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Parketnummer:
RC-nummer:

Verbalisanten:

[REDACTED] allen werkzaam bij de
Rijksrecherche.

PROCES-VERBAAL

Wij, verbalisanten, verklaren het volgende:

Onderzoeksopdracht:

In opdracht van [REDACTED] het College van Procureurs-generaal hebben wij, verbalisanten, naar aanleiding van het verzoek van de Minister-president, de Minister van Wonen, Wijken en Integratie en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, gedaan aan de Minister van Justitie, vanaf vrijdag 1 februari 2008 een oriënterend feitenonderzoek ingesteld om te bezien of de berichtgeving van de redactie van RTL-nieuws naar aanleiding van de brand op zaterdag 15 mei 2004 in het Catshuis aan de Adriaan Goekooplaan 10 te 's-Gravenhage, aanleiding geeft een nader onderzoek in te stellen.

Plan van aanpak:

In verband met het onderzoek werd door mij, verbalisant [REDACTED] een Plan van Aanpak geschreven. In dit door de officier van justitie [REDACTED] van het arrondissementsparket te Rotterdam geaccordeerde Plan van Aanpak is de hieronder geformuleerde onderzoeksopdracht opgenomen:

Het instellen van een oriënterend feitenonderzoek met als (uiteindelijk) doel te achterhalen:

- of er stukken zijn onthouden aan degenen die het strafrechtelijke opsporingsonderzoek hebben uitgevoerd,
- of er stukken zijn onthouden aan het Openbaar Ministerie,
- of er wetenschap bij ambtenaren aanwezig was omtrent het gebruik van thinner en
- of er nieuwe informatie te achterhalen is.

Deelonderzoeken:

In samenspraak met de officier van justitie [REDACTED] is besloten de afzonderlijke benoemde onderzoeken in dit onderzoeksdossier zoveel mogelijk in deelonderzoeken te relateren.

Aanleiding tot dit deelonderzoek:

Het Catshuis aan de Adriaan Goekooplaan 10 te Den Haag is in de zeventiende eeuw gebouwd door Jacob Cats, naast dichter ook politicus. Sinds 1963 dient het als ambtswoning van de Nederlandse Minister-president. In 1999 werd besloten dat het Catshuis een ingrijpende renovatie moest ondergaan, voor rond de 15 miljoen euro.

Tijdens de renovatiewerkzaamheden brak er op zaterdag 15 mei 2004 brand uit. Een schilder van het schildersbedrijf [REDACTED] kwam hierbij om het leven. Grote delen van het Catshuis liepen rook- en waterschade op. Uit onderzoek bleek dat het organische oplosmiddel thinner was gebruikt bij het ontvetten van de houten vloeren. Dit oplosmiddel mocht sinds het jaar 2000 niet meer binnenshuis gebruikt worden. De rechtbank 's-Gravenhage veroordeelde het schildersbedrijf als rechtspersoon daarvoor tot een geldboete van € 15.000,- wegens het overtreden van de Arbeidsomstandighedenwet en merkte in het vonnis op dat het haast niet anders kon dan dat overheidsambtenaren, van tevoren moeten hebben geweten van het gebruik van thinner.

Na de uitspraak is de redactie van RTL-nieuws een aantal procedures in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur gestart om te zien of het aan wetenschap grenzende vermoeden van de rechtbank hard gemaakt kon worden. Volgens de redactie van RTL-nieuws ontkent de overheid na drieëneuhalf jaar zwart op wit dat ambtenaren wisten van het gebruik van thinner, of het aanzetten daartoe. Dat zou volgens de redactie van RTL-nieuws haaks staan op sommige getuigenverklaringen, op wat bronnen de RTL-nieuws redactie in hun journalistieke naspeuringen gemeld hebben en op wat in – niet vrijgegeven – documenten zou worden gemeld.

Bovengenoemde stellingname van het RTL-nieuws is gebaseerd op:

1. De uitspraak van de Rechtbank 's-Gravenhage d.d. 20 maart 2006 in de zaak tegen de rechtspersoon [REDACTED]
2. Het kennelijke bestaan van een strikt vertrouwelijke memo van [REDACTED] Arbeidsinspectie aan de politieke en ambtelijke leiding van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en
3. Een aantal door de redactie van RTL-nieuws benaderde, niet met name genoemde, getuigen (klokkenluiders).

Opdracht zaakofficier van justitie:

Op dinsdag 26 februari 2008 had ik, verbalisant [REDACTED], overleg met de officier van justitie, [REDACTED]

Zij gaf opdracht dat er, met inachtneming van het Plan van Aanpak, een start met het onderzoek kon worden gemaakt en dat er begonnen moest worden alle schriftelijke bescheiden op te vragen bij de betrokken ministeries.

Contact Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer:

Op dinsdag 19 februari 2008 te 17.15 uur heb ik, verbalisant [REDACTED] aan [REDACTED] van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, verzocht alle documenten met betrekking tot de brand in het Catshuis van 15 mei 2004 te verzamelen en in kopie aan de Rijksrecherche te verstrekken.

Ter beschikking stellen schriftelijke bescheiden Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer:

Op donderdag 13 maart 2008 ontving ik, verbalisant [REDACTED], uit handen van [REDACTED] bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer achttien orders met schriftelijke bescheiden. Hij deelde mij, verbalisant [REDACTED] desgevraagd mede dat dit alle schriftelijke bescheiden waren die betrekking hadden op de werkzaamheden in het Catshuis en de aansluitende berichtgevingen naar aanleiding van de brand in het Catshuis.

Door mij, verbalisant [REDACTED] werd een bewijs van ontvangst getekend. Het bewijs van ontvangst werd gedateerd op 12 maart 2008, doch de mappen met schriftelijke bescheiden werden daadwerkelijk op 13 maart 2008 in ontvangst genomen.

Een kopie van het bewijs van ontvangst is onder *documentnummer 0803120000.DOC* in dit deeldossier opgenomen.

Aanvullende schriftelijke bescheiden Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer:

Op donderdag 3 april 2004 namen wij, verbalisanten [REDACTED] en [REDACTED] in het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer nog een aantal schriftelijke bescheiden door. Op ons verzoek werden een aantal schriftelijke bescheiden in kopie ter beschikking gesteld van het onderzoek.

Deze schriftelijke bescheiden werden doorgenomen en na beoordeling op relevante informatie opgenomen in deeldossier 09.

Reisdeclaraties personeelsleden van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer:

Op vrijdag 21 maart 2008 werd aan [REDACTED] bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer per email verzocht om de reisdeclaraties over de periode van januari 2004 tot en met mei 2004 van de navolgende personeelsleden van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer ter beschikking van de Rijksrecherche te stellen:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

De reden hiervan was om vast te stellen wanneer deze personeelsleden in de periode van januari 2004 tot en met mei 2004 het Catshuis hadden bezocht.

Middels een email werd van genoemde [REDACTED] het volgende antwoord ontvangen:

- Uit de administratie van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer bleek dat van [REDACTED] één reisdeclaratie van de periode januari – april 2004 tot een bedrag van € [REDACTED] aanwezig was. Een kopie van deze declaratie werd op woensdag 2 april 2008 ter beschikking gesteld van de Rijksrecherche,
- Van [REDACTED] en van [REDACTED] zijn over de genoemde periode geen reisdeclaraties in het archief van het Ministerie aanwezig,
- [REDACTED] was in genoemde periode niet meer in dienst van de Rijksgebouwendienst en
- [REDACTED] had in genoemde periode geen reisdeclaraties ingediend.

De onderhavige emailberichten zijn onder *documentnummer 0803251052.DOC* en *0804021030.DOC* in dit deeldossier opgenomen.

Back-ups email-server van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer:

Op woensdag 2 april 2008 verzocht ik, verbalisant [REDACTED] aan [REDACTED] het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer na te gaan of de back-ups van de email-server van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de jaren 2003 en 2004 nog voorhanden waren en of deze ter beschikking gesteld konden worden ten behoeve van het onderzoek van de Rijksrecherche.

[REDACTED] berichtte mij middels een emailbericht op woensdag 2 april 2008 te 17.13 uur, dat de emailgegevens van de Rijksgebouwendienst en van het kerndepartement beheerd werden door de afdeling ICT van het Ministerie.

Het technische systeembeheer werd in opdracht van het Ministerie door derden uitgevoerd. In dit geval betrof dit [REDACTED] te [REDACTED]

[REDACTED] berichtte dat de (dagelijkse) back-ups van alle emaildata volgens contract gedurende 3 jaar bewaard werden. Dit zou in houden dat de back-ups van 2005 de

oudst beschikbare back-ups zouden zijn. [redacted] had nog een vraag uitgezet om te bezien of er nog tapes van 2003 en 2004 beschikbaar zouden kunnen zijn. Hij zou hier in het begin van week 15 over berichten.

Een kopie van dit emailbericht is onder *documentnummer 0804021713.DOC* opgenomen in dit deeldossier.

Navraag bij [redacted]

Naar aanleiding van het vorenstaande had ik, verballisant [redacted] op donderdag 10 april 2008, telefonisch contact met [redacted] te [redacted] en ik vroeg hem naar het mogelijke bestaan van digitale bestanden van het emailverkeer van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de jaren 2003 en 2004.

Op dinsdag 15 april 2008 berichtte [redacted] mij telefonisch dat er een contract was geweest voor ICT-beheer tussen het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en [redacted]. Onderdeel van dit contract was het emailbeheer, waarbij back-ups bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer zouden blijven. Volgens zijn personeel zou bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer nog opgeslagen emaildata in een kluis moeten staan.

Gesprek met Secretaris-generaal [redacted]

Op dinsdag 22 april 2008, te 09.30 uur, hadden wij, verballisanten [redacted] een gesprek met [redacted] Secretaris-generaal van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Nadat wij hem de problematiek rond de back-ups van de emailserver van de jaren 2003 en 2004 van zijn Ministerie hadden uitgelegd, deelde hij mede een onderzoek in te stellen en ons zo spoedig mogelijk te berichten of er in beveiligde ruimten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer deze back-ups nog aanwezig waren.

Op vrijdag 25 april 2008, te 15.50 uur, deelde [redacted] mij, verballisant [redacted] telefonisch mede dat er binnen het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer geen back-ups van de emailserver van de jaren 2003 en 2004 meer aanwezig waren. Hij deelde mij mede dat er voor dergelijke back-ups een bewaartermijn gold van 3 jaar.

Verhoor getuige [redacted]

Op 18 april 2008 te 12.15 uur hoorden wij, verballisanten [redacted] als getuige [redacted] [redacted] is [redacted] de Rijksgebouwendienst.

Hij werd gehoord met betrekking tot de onregelmatige nummering van de op donderdag 13 maart 2008 uit zijn handen in ontvangst genomen ordners met schriftelijke bescheiden van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

[redacted] verklaarde dat meerdere personen binnen het Ministerie de overhandigde schriftelijke bescheiden bij elkaar hadden gezocht. Teneinde dubbeltellingen te voorkomen had hij de personen aangegeven afzonderlijk te tellen. Eén persoon begon bij 1 terwijl een tweede persoon bij 1000 begon en zo door. Een en ander resulteerde in een niet opeenvolgende nummering van de ontvangen schriftelijke bescheiden.

Op verzoek van ons, verballisanten [redacted], zou [redacted] nagaan of er nog (digitale) emailberichten bij een aantal betrokken ambtenaren van de Rijksgebouwendienst aanwezig waren.

Het proces-verbaal van verhoor is onder *documentnummer 0804181215.G01* opgenomen in dit deeldossier.

Emailberichten op persoonlijk werkstation:

Tijdens bovengenoemd verhoor van [redacted] werd hem gevraagd na te gaan of er nog emailberichten uit de periode 1 januari 2004 tot 15 mei 2004 op de persoonlijke werkstations aanwezig waren van de navolgende personeelsleden van de Rijksgebouwendienst:

- [redacted]
- [redacted]

■ [REDACTED]
■ [REDACTED]
■ [REDACTED]

Op maandag 21 april 2008 ontving ik, verbalisant [REDACTED] een emailbericht van [REDACTED]. Hierin relateerde [REDACTED] dat hij van [REDACTED] bericht had gekregen dat deze geen emailberichten meer had met betrekking tot de genoemde periode. Van [REDACTED] die inmiddels uit dienst was bij de Rijksgebouwendienst en van [REDACTED] die zowel voor de Rijksgebouwendienst als voor de uitvoerende aannemer van de renovatie van het Catshuis had gewerkt, waren geen emailberichten meer aanwezig. Het email bericht van [REDACTED] betreffende deze mededeling is onder documentnummer 0804211337.DOC opgenomen in dit dossier.

Op vrijdag 25 april 2008 ontving, ik, verbalisant [REDACTED] een emailbericht van [REDACTED]. Hierin relateerde [REDACTED] dat hij van [REDACTED] bericht had ontvangen dat zij geen emailberichten uit de gevraagde periode in haar persoonlijke postbus had. Het emailbericht van [REDACTED] werd betreffende deze mededeling is onder documentnummer 0804251621.DOC opgenomen in dit dossier.

Verzoek Hoofdofficier van Justitie aan Secretaris-generaal:

Op vrijdag 23 mei 2008 is door [REDACTED] van het arrondissementsparket te Rotterdam, een brief gezonden aan [REDACTED] Secretaris-generaal bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

In deze brief werd aan genoemde Secretaris-generaal verzocht om een schriftelijke bevestiging van het feit dat met betrekking tot het onderzoek naar de brand in het Catshuis alles wat schriftelijk of digitaal was vastgelegd met betrekking tot de verbouwing en de brand in het Catshuis ter beschikking was gesteld van de Rijksrecherche.

Een kopie van deze brief is onder documentnummer 0805230000.DOC opgenomen in dit deelonderzoek.

Reactie Secretaris-generaal Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer:

Naar aanleiding van bovengenoemde brief van de hoofdofficier van justitie d.d. 23 mei 2008, aan de Secretaris-generaal van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer werd op dinsdag 17 juni 2008 een brief ontvangen.

In deze brief schrijft [REDACTED] Secretaris-generaal bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer onder andere het volgende:

"Ik verklaar dat noch het Ministerie van VROM noch de Rijksgebouwendienst of andere onder dit ministerie ressorterende diensten schriftelijk of digitale stukken, waarvan zij het bestaan kennen, hebben achtergehouden of de Rijksrecherche bij de uitvoering van het onderzoek hebben belemmerd.

Deze brief is onder documentnummer 0806170000.DOC opgenomen in dit deeldossier.

Wij hebben hiervan, ieder voor wat zijn bevindingen betreft op ambtseed dan wel op ambtsbelofte, opgemaakt dit proces-verbaal, dat voor wat betreft de verbalisant [REDACTED] werd gesloten en ondertekend te Den Haag op 31 augustus 2008 en voor wat betreft de verbalisanten [REDACTED] werd gesloten en ondertekend te Den Haag op zaterdag 17 januari 2009.

De verbalisanten, _____